

Κριτική στο βιβλίο 'Χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς' του Κλάους Κέννεθ (π. Μαρτίνος Πέτζολτ, Ιερός Ναός Αποστόλου Παύλου, Νυρεμβέργη, Γερμανία)

Categories : [BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ](#)

Date : 17 Μαΐου, 2011

Το παρόν κείμενο είναι μια σύντομη κριτική στο βιβλίο "Χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς", Κλάους Κέννεθ, εκδόσεις Εν πλω, Αθήνα 2009.

Είναι μεγάλο δώρο της χάριτος του Θεού, καθώς και μεγάλη χαρά για μας τους χριστιανούς, όταν ένας αδελφός, ο οποίος βρίσκεται σε βαθιά πλάνη και οδηγείται προς την απώλεια της ψυχής του, ξαναβρίσκει το δρόμο προς τους κόλπους της Εκκλησίας. Έτσι, μπορεί να είναι και χρήσιμο για μερικούς, όταν κάποιος βγαίνει απελευθερωμένος από την άβυσσο, μέσα στην οποία έζησε - το βουδισμό, το ισλάμ, τις παγανιστικές ιεροτελεστίες, τον αλκοολισμό, τα ναρκωτικά, τη βία και τις σχέσεις πάθους - προειδοποιεί τους ανθρώπους.

Αυτό που ξενίζει στο βιβλίο "Χιλιάδες μίλια προς τον τόπο της καρδιάς" είναι το γεγονός ότι ο Κέννεθ περιγράφει λεπτομερώς όλες τις πλανημένες οδούς, τις αβύσσους, τις αδιεξόδους και τους δαιμονισμούς χωρίς να τα αξιολογεί. Περιγράφει σαν δημοσιογράφος, που παρατηρεί ακριβώς το δρόμο ενός ανθρώπου, αν και συχνά αμφιβάλλει κανείς, εάν ο Κέννεθ όντως κατέγραψε τα γεγονότα όπως έγιναν ή εάν τα δραματοποιεί, ίσως λόγω της επιρροής των ναρκωτικών, μέσω των οποίων χάνει κανείς την επαφή με την πραγματικότητα, όπως στο σημείο όπου γράφει πως ήταν ικανός «να γίνει πραγματικά αόρατος». Ασφαλώς είναι ενδιαφέρον και διδακτικό, όχι όμως βοηθητικό. Μάλιστα ο Κέννεθ έγραψε το βιβλίο ως ορθόδοξος, δηλαδή μετά τη βάπτισή του, αλλά περιγράφει την κατάσταση της ζωής του όχι μόνο σαν να μην είχε γίνει ορθόδοξος, αλλά σαν να τα ξαναζούσε όλα. Δεν τα αναλύει από τη σκοπιά του βαπτισμένου. Δεν τα αξιολογεί αρκετά, δεν τα κρίνει, δεν αναλύει, δεν συγκρίνει, παρά μόνο περιγράφει. Μερικές φορές διαφαίνεται στο κείμενο η χριστιανική αξιολόγηση των διαφόρων καταστάσεων. Είναι όμως γενική και φιλοσοφική, και δε διαφέρει από προτεσταντικά κείμενα.

Αυτό απλούστατα είναι πολύ λίγο, και προ παντός δεν βοηθά. Μπορεί κανείς να το παρατηρήσει καλά στις φωτογραφίες, οι οποίες υπάρχουν μόνο στη γερμανική έκδοση (Klaus G. Kenneth, Zwei Millionen Kilometer auf der Suche, Fribourg (Paulus) 2001²) και αφαιρέθηκαν από την ελληνική. Τον δείχνουν στους σκοτεινούς δρόμους

στην Ασία και στη Νότιο Αμερική. Φαίνεται η επιρροή του ναρκωτικών και το δαιμονικό στοιχείο στα μάτια του. Πώς είναι δυνατόν να επανατυπώσει κανείς αυτές τις παλιές φωτογραφίες του παλαιού ανθρώπου, ενώ έχει βαπτιστεί ορθόδοξος χωρίς να σχολιάζει επαρκώς τις διάφορες καταστάσεις;

Κουράζεται ψυχικά κανείς στην ανάγνωση αυτών των 240 σελίδων μέσα σε αφάνταστες αβύσσους έχθρας, αρνητικής δύναμης, και πλανεμένης πίστεως. Στο τέλος υπάρχουν μόνο 8 σελίδες περί της Ορθοδοξίας. Εκεί προς έκπληξήν του ο αναγνώστης μαθαίνει πολύ λίγες λεπτομέρειες. Και περί της βαπτίσεώς του απολύτως τίποτα. Ενώ ειδικά αυτό το θέμα και μάλιστα σε σχέση με την εν Χριστώ αναγέννηση είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον. Χρειάζεται να παρουσιασθούν μερικά στοιχεία για την κατήχηση και τη βάπτισή του.

Πάντως ο Κέννεθ είναι αρκετά ειλικρινής, ώστε να παραθέσει τα λόγια του γέροντας Σωφρονίου. Και τις τρεις φορές που τον επισκέφθηκε ο συγγραφέας, ο Γέροντας του εξήγησε πως θα ήταν καλύτερο να επιστρέψει στην πατρίδα του κι εκεί ως ενθουσιασμένος ακόλουθος του Ιησού (προτεστάντης) να κάνει καλές πράξεις. «Γιατί θέλεις να εισέλθεις στην Εκκλησία μας; Επέστρεψε στο σπίτι σου πάλι». Αυτά τα λόγια είπε ο Ορθόδοξος γέροντας σε κάποιον που ήθελε να ασπασθεί την ορθοδοξία; Και το χειρότερο: «Θέλεις να «κολλήσεις» πάνω σου ένα ιδιαίτερο γνώρισμα;» Έτσι δηλαδή μίλησε για την Εκκλησία μας, σαν να ήταν απλώς ετικέτα μιας ομολογίας;

Στο βιβλίο παρατηρεί κανείς στο περιθώριο, μερικές ιδιαιτερότητες του χαρακτήρα του. Ο Κέννεθ παρουσιάζει πολύ αποκαλυπτικά τον τρόπο με τον οποίο είχε την ικανότητα να ασκεί τη δύναμή του πάνω στους ανθρώπους, πως ήταν πραγματικός γκουρού, και πως ακόμα έχει αυτήν την ικανότητα. Σ' αυτό το σημείο αρχίζουν να γίνονται επικίνδυνα τα πράγματα, γιατί λείπει η διάκριση. Ο Κέννεθ διασχίζει τις Ορθόδοξες χώρες με τον ενθουσιώδη τρόπο του, σαν κήρυκας προτεσταντικής σέκτας. Γοητεύει κι ενθουσιάζει τον ακροατή. Αλλά πίσω από την εξωτερική εικόνα υπάρχει μόνο μια γενική θρησκευτικότητα και φιλοσοφία, ενώ δεν διακρίνονται τα ιδιαίτερα ορθόδοξα γνωρίσματα, το Ορθόδοξο φρόνημα, ο Ορθόδοξος τρόπος σκέψης και δράσης.

Υπάρχουν ολόκληρες βιβλιοθήκες με βιβλία προτεσταντών, οι οποίοι βάδισαν σε παρόμοιους δρόμους κι σκοτεινές οδούς, και βρήκαν το Χριστό. Σαν τους προτεστάντες, αρέσει στον Κέννεθ να τονίζει ότι κι ο ορθόδοξος πρέπει να αναγεννηθεί, έστω κι αν έχει βαπτιστεί ως νήπιο. Γιατί χωρίς αυτό, λέει, δεν μπορεί κανείς να γίνει πραγματικά ορθόδοξος. Εκείνο που δεν διαφαίνεται στο κείμενό του, είναι η βαθιά μετάνοια κι η καθημερινή επιστροφή. Δεν φτάνει ο ενθουσιασμός για το Χριστό.

Δυστυχώς, διαβάζοντας κάποιος το βιβλίο, δεν είναι δυνατόν να μάθει από που έλαβε ο Κέννεθ την κατήχησή του. Δεν μπορεί να ήταν κατηχητής του ο γέροντας Σωφρόνιος, αυτό είναι ολοφάνερο. Επιπλέον, σ' αυτό το βιβλίο, παρομοιάζει το γέροντα Σωφρόνιο με τη ρωμαιοκαθολική μοναχή μητέρα Τερέζα από την Καλκούτα. Λέει πως και οι δύο τον σφράγισαν κατά τον ίδιο τρόπο, και πως είναι παρόμοιοι, επειδή η ρωμαιοκαθολική ομολογία και η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι μόνο δύο αίθουσες της ίδιας οικίας, ή «δύο ετικέτες του ίδιου πράγματος».

Στον Κέννεθ παρατηρεί κανείς ένα φαινόμενο, το οποίο οι ιερείς γνωρίζουν από τις εξομολογήσεις. Υπάρχουν άνθρωποι με δημιουργική φαντασία, οι οποίοι πλάθουν μια φανταστική - μη υπαρκτή πραγματικότητα σύμφωνα με τα όνειρα και τις επιθυμίες τους. Στη συνέχεια αρχίζουν να πιστεύουν πως έτσι έγιναν όλα. Ο κύριος Κέννεθ φαίνεται να είναι απόλυτα πεπεισμένος για τη δική του παρουσίαση της πραγματικότητας, την οποία ο ίδιος συνήθισε να βλέπει με τον δικό του τρόπο, παρ' ότι υπάρχουν αρκετές αμφισβητήσεις για την αντικειμενική περιγραφή των συμβάντων.

Στη βιογραφία του, την οποία εκδίδουν και διακινούν οι εκδόσεις «Εν πλω» αποκαλείται μεταφραστής πατερικής ανθολογίας στη γερμανική γλώσσα. Στην πραγματικότητα και τα τέσσερα βιβλία (Νείλ Σόρσκι, Βασίλ Μολδαβίας, Στάρετς Παΐσι, Σεραφείμ Σαρόφσκι), τα μετέφρασε από τη ρωσική γλώσσα στα γερμανικά, ο ιεροδιάκονος Προκόπιος, της μονής του Έσσεξ, ο οποίος είναι επίσης Γερμανός. Για το τελευταίο μάλιστα βιβλίο ο Κέννεθ δεν έγραψε ούτε τον πρόλογο. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί, ότι αφού ο Κέννεθ μετέφρασε τις Επιστολές του γέροντος Ιωσήφ του Ησυχαστού από την αγγλική γλώσσα, η Ι. Μονή Φιλοθέου του Αγίου Όρους αρνήθηκε να του δώσει την άδεια της μετάφρασης, επειδή η μετάφραση ήταν πολύ ακατάστατη, η ορολογία που χρησιμοποιούσε δεν ήταν ορθόδοξη (*), και δεν ανταποκρινόταν ούτε στην ορθόδοξη πίστη, ούτε στο ύφος που έγραφε ο μακαρίτης γέρον Ιωσήφ. Ο πρόλογος και μόνο είναι χαρακτηριστικός για τον Κέννεθ, αφού εκεί γράφει προπαντός για τον εαυτό του.

Κάπου γράφει, αναφερόμενος στην παλαιά του εποχή: «Τώρα είχα δυνάμεις στη διάθεσή μου, ... να παρασύρω ... τους ανθρώπους κατά τη βούλησή μου. Δεν είχα πλέον συναντήσει κανέναν ο οποίος μπορούσε να αντισταθεί στην επιρροή μου». Αυτό σίγουρα είναι αμέτρητη υπερεκτίμηση του εαυτού του. Έτσι αναρωτιέται κανείς για την αξιοπιστία της μετέπειτα περιγραφής της προηγούμενης καθώς και της τωρινής ζωής του γενικά. Πόσο μάλλον αν λάβει κανείς υπ' όψιν το ρητορικό ταλέντο του κυρίου Κέννεθ, καθώς και την τεχνική του σόου που εφαρμόζει στις ομιλίες του, όπου με επιτήδειο τρόπο διαφημίζει τα βιβλία που εξέδωσε, καθώς και τα CD της μουσικής του. Κανείς δεν αμφιβάλει πως ο κύριος Κέννεθ είναι πραγματικά πεπεισμένος και πιστός χριστιανός. Σίγουρα είναι πολύ ενδιαφέρον ν' ακούει κανείς τις ομιλίες του, οι οποίες είναι γεμάτες ζωντάνια. Όταν όμως ο

ορθόδοξος μιλά σαν πεντηκοστιανός, ίσως να κάνει πολύ ζωντανή παρουσίαση, αλλά λείπει το ταπεινό ορθόδοξο πνεύμα, το οποίο χαρακτηρίζει τους Ορθόδοξους πατέρες και τους ιεροκήρυκές μας.

Δεν αρκεί να χρησιμοποιεί κανείς τυπικές εκφράσεις όπως π.χ. «Ο Ιησούς σ' αγαπά», καθώς και γενικές ανθρώπινες πεποιθήσεις περί ηθικής. Αυτό όμως είναι το κύριο μήνυμα του Κέννεθ, το οποίο, αν και δεν είναι λαυθασμένο, ούτε αιρετικό, είναι όμως πολύ φτωχό για να αποτελέσει το κύριο μήνυμα της Ορθοδοξίας.

Ένα παράδειγμα, με το οποίο μπορεί να συγκρίνει και να αποκομίσει κανείς συμπεράσματα για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ομολογείται η ορθόδοξη πίστη, είναι το εξής:

Κάποτε έγινε παράκληση να γραφεί ένα άρθρο - από ορθόδοξης πλευράς - για ένα γερμανικό προτεσταντικό περιοδικό. Επρόκειτο για μία συζήτηση που είχε γίνει περί της θέσης της ορθόδοξης εκκλησίας, ως προς τα θύματα του Τσερνομπίλ, αφού έγινε και πάλι επίκαιρο αυτό το θέμα. Σ' αυτή τη συζήτηση θα έπρεπε να αναφερθούν τα «υπέρ» και τα «κατά». Ο προτεστάντης συντάκτης του περιοδικού, αξιολογώντας το Ορθόδοξο άρθρο, έγραψε ως εξής:

«Δεν περίμενα τέτοιο κείμενο. Δεν είναι ασυνήθιστο μόνο λόγω της ορθόδοξης θέσης και του περιεχομένου του, αλλά πρωτίστως λόγω του εντελώς διαφορετικού και ξένου τρόπου σκέψεως, σε σχέση με μας τους προτεστάντες.»

Το ΠΩΣ παρατίθενται τα επιχειρήματα είναι ποιά ενδιαφέρον απ' ότι τα ίδια τα επιχειρήματα.

Έτσι μπορεί κανείς να δει μια εικόνα της Ορθοδοξίας.

Για πρώτη φορά μέσω αυτού του κειμένου κατάλαβα λίγο την Ορθοδοξία».

Ακριβώς αυτό περιμένει κανείς κι από τον κύριο Κέννεθ, ειδάλλως, καλύτερο είναι να σιωπά, για να μην μπερδεύει τον κόσμο. Ας περιγράψει τη ζωή του ως ορθόδοξος, κι ως ορθόδοξα διδασκόμενος, με ορθόδοξο τρόπο, προειδοποιώντας μας, μέσω της δικής του πείρας, από τις πλάνες των άλλων θρησκειών. Έτσι μπορεί να κάνει Ορθόδοξη ιεραποστολή. Γιατί μέσω της κατήχησης θα διδαχθεί την πνευματική παράδοση και τον πνευματικό πλούτο της Ορθοδοξίας.

_____

(*) Όσον αφορά στην Ορθόδοξη ορολογία - γλώσσα βλέπε και την παράγραφο "Η Ορθόδοξη γλώσσα - "ροή αγάπης";" στο κείμενο: Ασκητική της αγάπης: "ροή αγάπης - ενέργειας" ή Θεία Χάρη; Ταγαράκης Χρήστος, Ηλεκτρονικό περιοδικό, 27/07/2010, πηγή: <http://www.antibaro.gr/node/1810>.

(Πηγή: "Αντίβαρο")

ΑΛΛΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΒΙΒΛΙΟ:

[Η μυθιστορηματική αυτοβιογραφία του Κλάους Κένεθ και τα ερωτήματα, τα οποία προκαλεί \(Πρεσβύτερος π. Σταύρος Τρικαλιώτης\)](#)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>
